

Prædiken til Midfastesøndag (22. marts 2020)

"Gud, lad os leve af dit ord,
som dagligt brød på denne jord".

Joh 6,24-35

"Der er ting, der er så velkendte, at de ikke giver anledning til nærmere præsentation, så familiære, at man ikke stiller spørgsmål ved deres eksistens. Brødet tilhører denne kategori. Symbol på føde og dermed på livet, så hverdagsagtigt, så nært, at vi mener at vide alt, hvad der er værd at vide om brødet. Som Gud skabte mennesket, således skabte mennesket brødet. Imellem Gud, mennesket og brødet er der kontinuitet om ikke hierarki. Brødet er den eneste fabrikerede fødevare, der er fælles for al civilisation. Vand og luft er vore grundbetingelser. Under den ene eller den anden form finder vi brødet overalt, hvor mennesket har levet." (sådan skriver en fransk kok Lionel Poilane)

Og netop det ikke at stille spørgsmål ved brødets eksistens, er udtryk for, at vi i vores del af verden lever i tryghed og harmoni. Her er brød nok til alle.

Men brød er ikke blot føden siger Luther: "Det er alt, hvad der er brug for til liv og legeme, som mad, drikke, tøj, sko, hus, hjem, jord, kvæg, penge, ejendom, god ægtefælle, gode børn, gode medhjælpere retskafne og pålidelige overordnede, godt styre, godt vejr, fred, sundhed, ordentlig og værdig levevis, gode venner, trofaste naboer og andet lignende".

Brød er eksistens, og det er hvad evangelieteksten til i dag handler om.

Her er vi ude i en lang samtale mellem Jesus og hans disciple om, hvordan man kan gøre Guds gerninger. "Hvilket tegn gør du, så vi kan se det og tro dig"? spørger disciplene.

Vi tænker ikke på det daglige brød. Vi må ikke som en anden Adam arbejde i vores ansigts sved for at spise brød. Brødet er lige ved hånden. Alligevel tænker jeg, at det kan være godt at holde fast i sammenhængen mellem brød og eksistens, for selv om vi ikke sulter, kan der være så meget andet vi mangler.

I evangelieteksten hører vi Jesus sige: "Arbejd ikke for den mad, som forgår, men for den mad som består til evigt liv, den som Menneskesønnen vil give jer". På den måde giver han os et livsmål, en retning for, hvad det er vigtigt at arbejde for.

For brødet, som vi skal arbejde for at få at spise, er af en anden kategori. Brødet er Jesus selv. "Jeg er livets brød", siger han. "Den der kommer til mig, skal ikke sulte, og den, der tror på mig, skal aldrig tørste".

Og måske er det først, når vi for alvor har mærket på egen krop, at der er noget vi mangler, at vi også kan hæfte os til, at brød ikke kommer flyvende fra himmelen. Det er ikke en selvfølge at have venner, at have søde og velopdragne børn, at have eller selv være en god ægtefælle. Alt dette er noget vi må arbejde for, og nogle gange kræver det blod, sved og tårer, fordi vi tvinges til at investere os selv. Og samtidig med at vi arbejder for alt dette, så er det en gave at det lykkes, at der er mennesker, som holder af os og som har brug for os.

Det var en daglig gave for Israelitterne i ørkenen, at vågne op til de fine hvide brødfleger - mannaen som dækkede jorden. For at det daglige brød ikke bare skulle glide ind i dagligdagens rytme, uden at de skænkede det en tanke, så blev de givet særlige regler for hvordan de måtte samle – netop kun så meget som svarede til antallet af personer i familiens telt. Den der havde samlet meget, havde ikke for meget, den der havde samlet lidt, havde ikke for lidt.

Jeg oplever selv, at det kan være lidt af en udfordring, at der hver dag er lavet en tilstrækkelige mængde mad. I hvert fald, hvis man har et på store sultne drenge i huset. Børn og unge her i vores del af verden, betragter det, at der er mad på bordet med en lige så stor selvfølgelighed, som at der er vand i hanen, at der er tøj i skabet, at bilen kører og at der er varme i huset. Den tryghed vil vi gerne give dem, de skal ikke mangle noget, og alligevel kan man jo godt prøve at skærpe en form for opmærksomhed.

Da Coronakrisen ramte os, var noget af det første, der blev hamstret fra butikkerne gær og mel. Det er lidt tankevækkende at netop gæret og melet pludselig får så stor betydning og at det tilsyneladende giver en form for tryghed at have det i huset, som om der et sted i bevidstheden ligger en form for lagring om brødets betydning.

Skærtorsdag, aftenen inden Jesus blev forrådt delte han et påskemåltid med sine disciple og her gav han dem tegnet på, at han er livets brød. Den aften mærkede disciplene en kærlighed og et nærvær brede sig, og efter hans død fortsatte de med at spise sammen på den måde, han havde vist dem.

Selv om vi ser brødet som det mest selvfølgelige, så er brød også det, der kan og vil forvandle os til levende hænder for hinanden. Sådan lever vi og husker hinanden på, at det daglige brød er, at være for hinanden. Det daglige brød er både at modtage og at give videre, fordi vi selv har fået alt, endnu før vi ved det. Amen